

Iedigblevne Coloniesteder maatte overdrages i Fæste til Indfødte, under visse Betingelser, som findes optagne i det af Commissarierne for Hederne indsendte Udkaft til Fæstebreve for disse danske Coloniefæstere; men der forekommer iøvrigt i denne Rentekammerresolution den mærkelige Ytring: „Ligesom det er Colonisterne, der saadant til deres bedre Conservation kunde behøve, tilladt at optage visse Capitaler imod Pant og Prioritet udi Stederne og den dertil hørende Besætning, saaledes bliver det og Fæsterne til disse nu ledige værende Gaarde (de danske Fæstere) tilladt igien at afstaae bemeldte Gaarde o. s. v.“

Herefter tilskrev Commissarierne Rentekammeret under 22de September 1767: „Da vi meget nøie haver efterseet de danske Colonisters Agerdyrking, Besætning og Omstændigheder, saavel i Al- som Randbølls-Hede, og bestander, at den største Deel af dem, næst Guds Bistand, der kand have deres Ophold, og da den største Deel af dem begjærer deres Fæstebreve, som dem er lovet, altsaa vilde vi udfærdige samme for de, som vi vidste der kand conserveres, og derfor har opholdt saalange, for at være overbevist om deres Forhold, med sammes Expedition. Til den Ende sendes indlagt underdanigt og ydmygt en Concept, som er conform med de af Deres Excellence og højhydende Herrers derom udgangne Ordres, til nærmere Approbation, om Fæstebrevene saaledes maage expederes, hvorom vi forvente Deres Excellences og højhydende Herrers Ordre.“

Det omtalte Udkaft, der er dateret 31te December 1765, altsaa kun et Aar senere end de foranmeldte tydske Fæstebreve, indeholder som særegne Begünstigelser i 2den Post, at Fæsteren har 20 Aars Skatte-, Tiendes- og Afgiftsfrihed, saavelsom Frihed for Indrullering, Indquartering og Udskrivning, og efter de 20 Aars Forløb kan Beboeren endnu vente sig en Forlængelse af disse Friheder efter Omstændighederne, naar han har været slittig og stræbsom med Gaardens Avling og Bedrift samt Besætningens Vedligeholdelse. — Men dertil søies: „Naar disse allernaadigste Frihedsaar ere erispirede og til Ende, har Beboerne udi rette Tid at erlægge de aarlige Kongelige Skatter og Contributioner af det Hart-

forn, Gaarden bliver da ansat for, samt Tienderne og anden Fæstepligt efter Loven og Anordningerne, da Gaardens Hartforn paa dette Fæstebrev bliver antegnet. I 4de Post forekriives, at det og skal være Beboeren tilladt at afstaae hans iboende Gaard med tilliggende Giendom til et af hans Børn, enten Son eller Datter, den ældre eller yngre, eller og til En af deres Slægtninge, eller til en Fremmed, naar ikkun den, Gaarden overlades til, er duelig og beqvem eller suffisant, Gaarden at forestaae og bedrive; dog skal ved slig Forandring af Gaards-Besiddere altid forveien derom gjøres Ansøgning til forventende Resolution, hvorefter nyt Fæstebrev til Efterkommeren bliver udfærdiget. Til Slutning indeholder Udkaftet, at, naar Fæsteren opfylder sine Forpligtelser, kan han, ifølge Rentekammerets Resolution af 16de November 1765, „være aldeles forsikret paa, at hans saaledes i Fæste havende Coloniegaard ei til Noget skal blive solgt eller afhændet hverken nu eller i Fremtiden.“ Hvad Forholdet til Kirke og Skole angaaer, tilsiges Fæsterne efter dette Udkaft ingen særegne Rettigheder, udenfor den titnævnte Tiendefrihed; det hedder tværtimod herom i 3die Post, at Fæsteren har at betale sin Sognepræst og Degn Offer de 3 Høttider om Aaret, som og for Bryllupper, Børnedaab og Kirkegangskoners Indførelse, samt betale Skoleholderen for hans Børns Underviisning efter Kongelige allernaadigste Forordninger.

Efter at have modtaget dette Udkaft, tilskrev Rentekammeret Commissarierne under 10de October 1767 saaledes: „Ved Deres Skrivelse, dateret 22de September sidstleden, have vi erholdt det af dem forfattede Project til Fæstebreve for de saavel i Al- som Randbølls-Hede værende danske Colonister. Og som ved bemeldte Project ikke Noget findes at erindre, saa kan Fæstebrevene derefter udfærdiges og her til Kammeret til Ratification indsendes, da bemeldte Fæstebreve derefter herfra skal blive D. H. r. Commissarier tilsendte, for samme til enhver af vedkommende Colonister at leveres.“

Fremdeles er i Rentekammerets Archiv fundet tvende Copier af Fæstebreve til Coloniehussmænd af samme Dato, 31te December 1765, der hørte til de nye danske Colonister,